

Vážený pane ministře,

Vážené poslankyně a vážení poslanci Parlamentu ČR,

jménem organizací působících v oblasti ochrany zdraví dětí a mladistvých, v oblasti ochrany lidských práv a digitální regulace si Vás dovoluujeme vyzvat k urychlenému přijetí návrhu zákona o digitální ekonomice (Sněmovní tisk [č. 776](#)), který mimo jiné přímo navazuje na evropský [Akt o digitálních službách](#) (angl. Digital Services Act, zkr. DSA). Mezi hlavní cíle tohoto evropského nařízení patří zajistit bezpečnější digitální prostor, v němž jsou chráněna základní práva všech uživatelů. Připomeňme, že podle studie Evropské komise z roku 2022 obsahuje 97 % nejoblíbenějších webových stránek a aplikací používaných spotřebiteli v EU alespoň jeden tzv. temný vzorec, tedy neetickou techniku k manipulaci chování uživatele¹. K podobným závěrům dochází i zpráva OECD z r. 2022² nebo spotřebitelské organizace BEUC.³

Rádi bychom za odbornou veřejnost upozornili na zásadní význam tohoto nařízení a na rizika, pokud jeho přijetí a zavádění zůstane v České republice na vedlejší koleji.

Podle dat z roku 2023⁴ v Česku vzrostl podíl dětí mezi 11 a 15 lety, které vykazují rysy problematického používání sociálních sítí. Nadměrné užívání digitálních technologií je **závažný veřejnozdravotní problém**, který má řadu negativních dopadů na jednotlivce i jejich okolí. Děti a dospívající v riziku digitálních závislostí uvádějí 2–6krát⁵ častěji než jejich vrstevníci zanedbávání volnočasových aktivit, **problémy se spánkem nebo jídlem**, problémy ve škole nebo dopady na čas trávený s kamarády a rodinou.

Současné digitální platformy záměrně používají prvky, které maximalizují čas strávený online a podporují opakované používání. Tyto návykové mechanismy jsou obzvláště problematické pro děti a dospívající⁶. Přispívají k problematickému používání sociálních médií a her, které může být spojeno s poruchami pozornosti, impulzivitou, **depresí, úzkostí a sebepoškozováním** u dospívajících⁷. Podle britské studie, jejíž výsledky zveřejnil deník The Guardian 20. května 2025⁸, téměř polovina mladistvých ve věku 16–21 let podporuje omezení přístupu k sociálním médiím a aplikacím po 22h, přičemž 70% mladých lidí uvádí, že se cítí po návštěvě sociálních sítí hůře a 68% se domnívá, že čas strávený online škodí jejich duševnímu zdraví. Téměř polovina by si pak přála, aby internet nebyl nikdy vynalezen.

¹ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/fi/qanda_24_4909

² https://www.oecd.org/en/publications/dark-commercial-patterns_44f5e846-en.html

³ <https://www.beuc.eu/position-papers/dark-patterns-and-eu-consumer-law-acquis>

⁴ Health Behaviour in School-aged Children: <https://zdravagenerace.cz/report/socialni-site-a-gaming/>

⁵ Zpráva o digitálních závislostech v České republice 2024:

<https://vlada.gov.cz/cz/ppov/zavislosti/vyrocní-zpravy/informacni-balicek-zprav-o-zavislostech-2024-214911/>

⁶ Blakemore & Choudhury, 2006

⁷ Montag et al., 2024

⁸ <https://www.theguardian.com/technology/2025/may/20/almost-half-of-young-people-would-prefer-a-world-without-internet-uk-study-finds>

České děti jsou navíc dle dostupných dat také oproti jiným evropským zemím významně více vystaveny škodlivému či rizikovému obsahu. Data⁹ ukazují, že až 18 % českých dětí vidělo obsah týkající se sebepoškozování (EU průměr 10 %), **10 % se setkala s obsahem souvisejícím se sebevraždou** (oproti průměrným 8 %), a 17 % vidělo materiály podporující poruchy příjmu potravy jako anorexii či bulimii (EU průměr 12 %). Podobný trend lze pozorovat i v oblasti sexuálního obsahu¹⁰ – až 21 % českých dětí ve věku 9-11 let přiznalo, že v posledním roce viděly sexuální obsah, což opět převyšuje EU průměr (15 %).

Akt o digitálních službách v souvislosti s ochranou dětí obecně uplatňuje institut *nejlepšího zájmu dítěte*, který je zakotven v mezinárodních předpisech a promítá se i do evropského a vnitrostátního práva. Poskytovatelé online platform (s výjimkou malých a mikro podniků) přístupných nezletilým osobám jsou proto povinni zavést vhodná a přiměřená opatření, kterými zajistí vysokou míru soukromí, bezpečnosti a ochrany nezletilých osob v rámci svých služeb.

Příkladem¹¹ možných opatření k zajištění souladu služby s nařízením DSA jsou:

- ověřování věku uživatelů u služeb, které obsahují pro nezletilé nevhodný nebo zakázaný obsah,
- nastavení výchozího online rozhraní nezletilých osob na nejvyšší úroveň ochrany soukromí,
- nepoužívání praktik, které mohou u nezletilých způsobovat závislost,
- přijetí opatření proti navazování kontaktu s nezletilými za sexuálními účely,
- zavedení systémů rodičovské kontroly, účinná věková omezení dostupnosti určitých služeb,
- aktivní monitorování a moderace nezákonného obsahu nebo vytváření bezpečných zón určených pouze pro nezletilé,
- minimalizace sběru dat,
- zákaz sdílení polohy.

Bez přijetí zákona o digitální ekonomice jsou tyto povinnosti vůči některým¹² online platformám či tržištím sídlícím na území ČR nevymahatelné. Tyto platformy tak mohou působit i nadále v online prostoru bez rozumných limitů.

Online platformy mají oproti uživatelům příliš mnoho pravomoci a považujeme za klíčové, aby byl v tomto směru na tyto platformy vyvíjený tlak, a to mimo jiné za účelem ochrany dětí, mladistvých, ale i všech uživatelů online prostoru. Akt o digitálních službách představuje krok správným směrem k bezpečnějšímu online prostředí a jeho adaptaci považujeme za žádoucí. Zároveň, Evropská komise dne 7. května 2025 [podala](#) žalobu na ČR

⁹ EU Kids Online 2020: <https://doi.org/10.21953/lse.47fdeqj01ofo>

¹⁰ Na území ČR přitom sídlí hned 2 velmi velké platformy (VLOPs) s pornografickým obsahem, jednou z nich je i Xvideos (druhá s názvem XXXX), největší pornografické stránky na světě. VLOPS musí podle DSA dodržovat nejpřísnější pravidla.

¹¹ Příručka ČTÚ: https://ctu.gov.cz/sites/default/files/obsah/stranky/506397/soubory/pruvodce_pro_uzivatele.pdf

¹² DSA klasifikuje platformy nebo vyhledávače, které mají měsíčně více než 45 milionů uživatelů v EU jako velmi velké online platformy (VLOP) nebo velmi velké internetové vyhledávače (VLOSE), jejich kontrola spadá přímo pod působnost Evropské komise.

za nedostatečné provádění nařízení DSA. Česká republika tak patří mezi poslední státy v EU, které nařízení neimplementují a její občané přicházejí o možnost využívání nově nabytých práv.

Vážený pane ministře, vážení poslanci a poslankyně, tímto Vás žádáme o osobní zasazení se o co nejrychlejší přijetí zákona o digitální ekonomice, který pomáhá chránit děti a mladistvé v digitálním prostoru.

S úctou,

Asociace poskytovatelů adiktologických služeb, z.s.

Asociace Dítě a Rodina, z.s.

Asociace pro mezinárodní otázky, z.s.

Centrum pro informovanou společnost, z.s.

Česká rada dětí a mládeže

Dětské krizové centrum. z.ú.

Fakescape, z.s.

Iuridicum Remedium, z. s.

Lobbio, z.s.

Onfine, z.s.

Platforma pro včasnou péči, z.s.

Řešitelé studie Health Behaviour in School-aged Children (HBSC) a projektu www.zdravagenerace.cz, Univerzita Palackého v Olomouci

Slow Tech Institute, z.s. (iniciativa digitalnizdravideti.cz)

Kontakt pro média:

Matěj Hollan

Ředitel Asociace poskytovatelů

adiktologických služeb, z.s.

Pavel Havlíček

Analytik Asociace pro mezinárodní otázky

pavel.havlicek@amo.cz

asociace@asociace.org

Michaela Slussareff

Zakladatelka Slow Tech Institute, z.s.

michaela@slowtechinstitute.org